

Janko Koprivec
lastnik SILIKO d.o.o.

Nagrada
Gospodarske
zbornice Slovenije

»Orkester zaposlenih je treba voditi z lastnim zgledom«

Ustanovitelj, lastnik in prokurist podjetja Siliko si niti v najbolj drznih sanjah ni predstavljal, kako uspešno podjetje bo zraslo iz njegovega garažnega posla. A sledili so potrebam, ki so jih zaznali na trgu, zdaj pa že več let sooblikujejo razvoj v avtomobilski industriji.

Nina Šprohar, foto: Barbara Reya

Obrazložitev Komisije za Nagrade GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke:

Janko Koprivec je v letu 1984 skupaj z ženo odprl s.p. in začela sta proizvodnjo na manj kot 30 m² domače garaže. Leta 1993 je s.p. preoblikoval v d.o.o. V letu 2003 je kupil del proizvodnih prostorov v Boštanju pri Sevnici, ob povečanju obsega dela in prostorskih potreb v orodjarni v Brezju pa je razširil svoje poslovne prostore na Vrhniki.

Podjetje Siliko d.o.o. je razvojni dobavitelj in proizvajalec tehničnih izdelkov iz elastomerov in termoplastov z več kot 30-letno tradicijo. Danes proizvodni program obsega dejavnosti, ki kupcu nudijo celovito storitev – od idejne zasnove, konstrukcije in izdelave orodja do velikoserijske proizvodnje.

Z razvojem v dobavitelja za nemško avtomobilsko panogo je družba pridobila izjemen vpogled v dogajanje in nove trende v industriji. To ji omogoča, da je bistveno boljše pripravljena na smeri razvoja nemške avtomobilske industrije. Dolgoročno sodelovanje zmanjšuje poslovna tveganja in omogoča boljšo prilagodljivost podjetja na dinamične spremembe v panogi. Z višjo kompleksnostjo produktov in pozicioniranjem podjetja kot kompetentnega partnerja z visokotehnološkimi rešitvami so si postavili temelje jasno začrtane poti za obstoj in rast tudi v prihajajočih letih.

Podjetje je globalno usmerjeno, saj je prisotno na več kot 30 tujih trgih, na katerih ima vzpostavljena dolgoročna sodelovanja s kupci.

V podjetju skrbijo za učinkovito dvosmerno komunikacijo z zaposlenimi (kvartalna srečanja zaposlenih, iniciativa Siliko dialog). Nadgrajujejo tudi veščine vodenja in komunikacije za dobre odnose in zadovoljstvo vseh zaposlenih. Stalno izobraževanje in razvoj veščin izkazujeta predanost ustvarjanju podpornega delovnega okolja.

Podjetje nadaljuje z digitalizacijo vseh procesov v proizvodnji. Z izbiro primernih tehnoloških procesov in učinkovitih metod pa se zavezuje k intenzivnemu zmanjševanju deleža odpadkov – od snovanja novega izdelka do razvoja procesa, kjer predvidijo minimalne okoljske vplive v serijski proizvodnji. V Siliku so zavezani politiki skladnega poslovanja z okoljem, kar potrjujejo tudi z vzdrževanjem standarda ISO 14001.

Nerevidirani podatki o poslovanju v letu 2023:

Skupni prihodki : 104.902.000 €

Dobiček pred obdavčitvijo: 10.891.000 €

Število zaposlenih: 598

Dodana vrednost na zaposlenega: 68.000 €

»Brez znanja in razvoja ter iskanja inovativnih rešitev z novimi tehnologijami v avtomobilski industriji danes ne moreš več sodelovati, kaj šele biti konkurenčen in uspešen,« pravi Janko Koprivec. Zato razvojnim inženirjem in doktorjem znanosti nudijo strokovno stimulatívno in izzivov polno delovno okolje z vso potrebno najsodobnejšo opremo.

Na podjetniško pot ste stopili leta 1984, ko sta skupaj z ženo odprla samostojno podjetje ter začela v majhni garaži. Od tega je že 40 let in v tem času ste ustvarili uspešno podjetje z več kot 500 zaposlenimi. Kje ste dobili idejo za ime podjetja? Kaj menite, kakšno bo podjetje Siliko čez 40 let, kakšna je vaša vizija?

Ime podjetja je zelo enostavna sestavljena enega izmed materialov, ki ga uporabljamo v proizvodnji, silikona, in mojega priimka – Koprivec. Ob današnjem eksplozivnem tehnološkem razvoju, prednostih in neznankah, ki jih prinaša umetna inteligenca ter ob tako volatilni svetovni ekonomski, okoljski, politični in varnostni situaciji enostavno ni mogoče videti in vedeti, kakšen bo Siliko čez 40 let. Upam, da uspešen. Če bodo prihodnje generacije, ki ga bodo vodile, sledile našemu ustanovnemu motu – Simply flexible –, da se je potrebno prilagajati trgu in slediti kupcu, ima današnji Siliko ves potencial za nadaljnjo rast in razvoj in to ne zgolj v Sloveniji. Siliko je bil ustanovljen z vizijo, da je pričakovanja kupca potrebno preseči. Tej viziji je treba slediti tudi v prihodnje.

A začetek v garaži najbrž ni bil enostaven ...

Prav omejene finančne in tehnološke možnosti ter strast do strojništva so bile razlogi, da so bile rešitve inovativne, včasih malo nore, predvsem pa hitre. Hitro je bil presežen tudi osnovni cilj nastanka Silika. Zamenjala ga je zasvojenost s tehniko, novostmi ter rastjo. Prvih nekaj let je Siliko deloval na obrtniški način v garaži gospodarskega poslojpa kmetije na Brezju. Posle smo iskali izključno na slovenskem trgu. Ne glede na omejene tehnične in finančne možnosti so bila vlaganja v orodjarno in razvoj absolutna

prioriteta, seveda skupaj s prizadevanjem biti najboljši in kupcu ponuditi inovativno, fleksibilno in hitro rešitev ter kvaliteten produkt, ki presega njegova pričakovanja.

Siliko je bil ustanovljen z vizijo, da je pričakovanja kupca treba preseči.

70 odstotkov vse proizvodnje izvozite na trg Evropske unije, predvsem kupcem nemške avtomobilske industrije. Hkrati pa tudi sooblikujete razvoj panoge – nedolgo tega ste razvili hibridno tesnilo za baterijsko ohišje električnih vozil. Kakšno prihodnost napovedujete elektrifikaciji v avto industriji in kako jo boste sooblikovali v prihodnje?

Elektrifikacija in e-mobilnost sta v velikem vzponu, izziv za razvoj pa je seveda akumulacija energije. Na tem področju se bo dogajalo največ. E-mobilnost že danes predstavlja 20 odstotkov proizvodnje

Silika ter je v strmem porastu. Elektrifikacijo v avtomobilski industriji bomo še naprej sooblikovali z vpetostjo naših razvojnikov v predrazvoj novih avtomobilov, kar je predpogoj za kasnejšo nominacijo na tenderjih.

Kako pomembno pa je znanje v kombinaciji z novimi tehnologijami? Kako na tovrstne izzive pripravljate svoje zaposlene?

Brez znanja in razvoja ter iskanja inovativnih rešitev z novimi tehnologijami v avtomobilski industriji danes ne moreš več sodelovati, kaj šele biti konkurenčen in uspešen. Za enostavno proizvodnjo je Slovenija preprosto predraga in na tem področju ne moremo biti konkurenčni državam z mnogo cenejšo delovno silo. Na Vrhnikih smo tako pred desetimi leti vzpostavili razvojni center, kar nam omogoča sodelovanje z največjimi evropskimi avtomobilskimi podjetji v razvojni ter predrazvojni fazi določenega modela. Zaposluje

O umetnosti vodenja

»Vodenje postane umetnost takrat, ko uspeš doseči zastavljene cilje tako, da postanejo cilji kolektiva in jih vsak izmed zaposlenih ponotranji.

Orkester zaposlenih je treba voditi z lastnim zgledom, vrednotami in spoštovanjem – tako ti sodelavci zaupajo in sledijo na poti k cilju. Takšno uglaseno delo prinese uspeh in zadovoljstvo.«

odlične razvojne inženirje in doktorje znanosti. Moja zaveza je, da jim nudimo strokovno, stimulatívno in izzívov polno delovno okolje z vso potrebno najsodobnejšo opremo, povezavo z akademsko sfero, izobraževanje in vpetost v aktualne evropske in svetovne trende ne samo z našega, avtomobilskega področja, temveč z vseh drugih področij, ki širijo obzorja, poglobljajo znanje in posledično netíjo nove ideje.

Kot dobavitelj nemške avto industrije imate najbrž dober vpogled v panogo. Ali vas skrbijo odvisnost od njih in poslovna

tveganja, ki jih to prinaša? Kakšne so še vaše ambicije na tujih trgih?

Seveda nobena odvisnost ni dobra in vsaka prinaša tveganja. Ima pa po drugi strani Siliko zelo dobro izgrajen koncept trženja, pri katerem svojim partnerjem zagotavljamo vse: od predrazvoja, razvoja, prototipa in seveda serijske proizvodnje. Istočasno delujemo predvsem v razredu premium avtomobilov, kjer je volatilitnost trga manjša, ter za več različnih znamk, vključno s tovornimi vozili. Vse to odvisnost od sicer največjega in najbolj propulzivnega evropskega avtomobilskega trga zmanjša.

Velik poudarek namenjate skrbi za okolje in zelenemu prehodu, zmanjšujete izpuste in delež odpadkov, čeprav je to najbrž glede na panogo, v kateri delujete, kar velik zalogaj. Kateri so največji izzivi na tem področju in kakšni so vaši cilji, ki jih želite v bližnji prihodnosti doseči?

»Še naprej rastemo zeleno« ni samo naš slogan, je naša vrednota in zaveza. Tudi naša zaščitna barva ni zelena po naključju. Slogan in barva izražata našo družbeno odgovornost, skrb za okolje, sanacijo ekološko prizadetih območij, zmanjševanje

ogljíčnega odtisa proizvodnje in porabe energije na enoto proizvoda. Naj pri tem samo povem, da smo ob nakupu nekdanjih prostorov Industrije usnja Vrhnika, kjer so danes sedež podjetja, razvojni center ter del proizvodnje, sanirali ekološko izjemno degradirano in onesnaženo območje. K bolj zeleni energiji prispevamo sedaj že s kar tremi sončnimi elektrarnami. Prvo smo postavili v Sevnici leta 2012, drugo na Vrhniku leta 2021 in sedaj tretjo ravno tako na Vrhniku v začetku decembra.

»Še naprej rastemo zeleno« ni samo naš slogan, je naša vrednota in zaveza.

Koliko svoje porabe s tem pokrijete?

Skupaj imamo inštaliranih za 1.270 kW moči kar nam zagotavlja za 10 odstotkov naše porabe. Tako bomo lahko še povečali sicer do sedaj proizvedene preko 3.500 MWh zelene energije oziroma 1.250 ton manj izpustov ogljikovega dioksida. V proizvodnji smo zavezani k nenehnemu izboljševanju okoljske združljivosti naših izdelkov, seveda k zmanjševanju uporabe naravnih virov, zmanjševanju in obvladovanju okoljskih tveganj in vplivov, vključno s preprečevanjem onesnaževanja. V Sevnici je bila letos zaključena polmilijonska investicija v najsodobnejšo napravo za čiščenje izpustov. Brez prekinitev je sistem ravnanja z okoljem že od leta 2005 podprt s certificiranim sistemom vodenja v skladu z ISO 14001. Proizvodnja varnih ter okolju prijaznih izdelkov na okoljsko vzdržen način je standard, ki smo ga ponotranjili. Je pa tudi tehnološki izziv – npr. pri selektivnem zbiranju našega tehnološkega odpada in ponovni uporabi njegovega reciklata v proizvodnji. Ker sami sledimo regulativnim zahtevam, mednarodno sprejetim smernicam in ciljem strank za doseganje podnebne nevtralnosti, morajo na enak način naši poslovni partnerji upoštevati veljavno okoljsko zakonodajo in določila v vseh državah, v katerih poslujejo. Zavezanost vzdržnemu poslovanju potrjujemo

z vsakoletnim poročilom, tako imenovanim Sustainability Reportom.

Ali tudi v zasebnem življenju zasledujete te »zelene« cilje?

Da, poleg tega da smo v podjetju kupili električne avtomobile, ki jih vozim tudi sam, imamo doma tudi samooskrbno sončno elektrarno. Sicer pa nisem prištaš elektrifikacije »na silo«, menim, da bi moral to biti bolj spontan proces.

V podjetju skrbite za učinkovito komunikacijo z vsemi zaposlenimi preko rednih kvartalnih srečanj vseh sodelavcev, dodatno pa se osredotočate na dvosmerno komunikacijo znotraj iniciative Siliko dialog. Kaj konkretno predstavlja ta iniciativa, kako deluje?

V Siliku se kvartalno srečujemo z vsemi zaposlenimi na Vrhniki in v Sevnici. Na teh srečanjih predstavimo informacije o poslovanju, tekoče in načrtovane projekte ter zadeve, ki vplivajo na delovanje podjetja in položaj zaposlenih. Istočasno je za vsakega zaposlenega to priložnost za pogovor s predstavniki vodstva podjetja o morebitnih težavah, vprašanjih, posebej pa smo seveda veseli pobud in idej, usmerjenih v izboljšanje delovnih procesov in poslovanja ter delovnega okolja in počutja naših sodelavcev. Siliko dialog pa

je oblika rednega dialoga z zaposlenimi – le-ti izvolijo svoje predstavnike, ki v okviru Siliko dialoga komunicirajo z vodstvom podjetja in naslavljajo vsa vprašanja, za katere zaposleni menijo, da jih je potrebno nasloviti. Zame osebno je bil izjemen izziv narediti uspešen in učinkovit preskok iz vodenja malega števila zaposlenih, kakršni so bili Silikovi začetki, do vodenja sistema, kot je Siliko danes.

Tesno sodelovanje z akademsko sfero nedvomno pripomore pri izobraževanju in privabljanju visoko strokovnih mladih kadrov.

Poudarjate tudi nadgrajevanje veščin vodenja in komunikacije ter izobraževanje s pomočjo spletnih programov. Na kakšen način zaposlene spodbujate in motivirate k temu, ali gre bolj za njihovo samoiniciativo?

Oboje, vsekakor se maksimalno potrudimo, da odobrimo tudi izobraževanja po volji oziroma samoiniciativnosti zaposlenega. Poleg tega jim nudimo izobraževanja za nadgrajevanje mehkih veščin, kot so veščine vodenja, komunikacije, medosebnih odnosov, ki so dandanes ključna za dobro uglašen kolektiv. Vsekakor pa je vedno velik poudarek na nadgrajevanju

znanja in strokovnih kompetenc, ki so ključna v naši »niši«. Zadnjih nekaj let gradimo tudi lastno bazo znanja v obliki e-learninga ter imamo preko spletnega portala zakupljene vsebine za bolj splošna spletna izobraževanja, tako lahko do obeh naši zaposleni dostopajo kadarkoli in kjerkoli.

V podjetju najbrž, glede na panogo, v kateri delujete, potrebujete veliko izobraženih kadrov. Jih uspete zagotoviti?

Glede na to da neprestano rastemo, strokovnega kadra ni nikoli dovolj. Odkar smo na Vrhniki leta 2010 odprli razvojni center, se je potreba po strokovnem kadru še povečala. Neprestano štipendiramo nadarjene mlade, smo zelo aktivni, vsako leto organiziramo dan odprtih vrat ... Siliko je tudi soustanovitelj Fakultete za tehnologije polimerov in tesno sodelovanje z akademsko sfero nedvomno pripomore pri izobraževanju in privabljanju visoko strokovnih mladih kadrov. Prav tako pa je pomembno, da nam pomagajo tudi zaposleni, ki širijo dober glas o podjetju in tako k nam privabijo še druge ljudi.

Lokalno okolje prepoznate kot zelo pomembno, sponzorirate športno društvo in različne dogodke, finančno podpirate gasilce, od začetka leta 2022 pa imate tudi svoje športno društvo Siliko za promocijo zdravega načina življenja predvsem med zaposlenimi. Se tudi sami kdaj udeležite kakšne vadbe, treninga? Kako se zdrav način življenja zaposlenih odraža v službi?

Družbena odgovornost s sodelovanjem in skrbjo za lokalno okolje je standard, ki se ga moramo podjetja enostavno držati in ga spodbujati. Kljub temu, da skoraj v celoti poslujemo v tujini, pa delujemo v lokalnem okolju, napajamo se iz lokalnega okolja in lokalnemu okolju moramo vračati. Največje zadovoljstvo mi daje občutek, da podpiramo dobre projekte, pa naj bo to v športu ali kulturi, da v občinah, v katerih delujemo, podpiramo tiste, ki s svojim nesebičnim delom in znanjem skrbijo za delovanje nujnih družbenih sistemov, kot so npr. prostovoljni gasilci, gorski reševalci ...

Vlagate tudi v mlade in v šport ...

Da, Siliko je glavni pokrovitelj slovenskega prvoligaša, futsal kluba Siliko Vrhnika. Zahvaljujoč odlični strokovni trenerski ekipi je Futsal klub Siliko med redkimi klubi, ki vzdržuje vse ekipe – U13, v kateri igrajo tudi dekleta, U15, U17, U19 ter člansko ekipo, ki je letošnjo sezono resen kandidat za naslov državnega prvaka. Posebej sem ponosen, da vsi igralci prihajajo iz lokalnega okolja in da je strokovna ekipa k sodelovanju pritegnila kar nekaj osnovnih šol, v katerih se najmlajši seznanijo in navdušijo nad tem lepim športom. Za spodbujanje aktivnega, zdravega življenja ter druženja in povezovanja smo v Siliku pred dvema letoma ustanovili športno društvo z več različnimi sekcijami, vse od začetka delovanja na Vrhniki pred desetimi leti pa imamo v okviru podjetja svoj fitness, ki je prosto na voljo vsem zaposlenim. Želim si, da bi se večkrat lahko priključil aktivnostim društva, a mi čas tega preprosto ne dopušča.

JANKO KOPRIVEC OSEBNO

Kaj vam simbolizira zelena barva?

Naravo in rast.

S kom in kje radi preživljate svoj prosti čas?

S svojimi najbližjimi. Doma ali pa v naravi.

S kakšnimi hobiji se ukvarjate v prostem času?

Planinarjenje, potovanja, delo na vrtu. Rad kolesarim, se vozim z motorjem. Uživam v dobri hrani.

Kakšne dobre osnove vam dajo hobiji za premagovanje izzivov v poslovnem življenju?

Planinarjenje me je naučilo vztrajnosti in mi dalo čas za razmislek.

Katera vrsta umetnosti vam je najbližje?

Rad imam vse vrste umetnosti, najbližje mi je glasba.

Ste se kadarkoli ljubiteljsko ukvarjali tudi z umetniškim izražanjem – na primer petjem, slikanjem, igranjem na inštrument, igranjem v gledališki skupini? Ste morda imeli željo, pa je niste (še) uresničili?

»Ko sem ustanovil Siliko, si niti v najbolj drznih sanjah nisem predstavljal, da bo iz garažnega posla zrastle podjetje, ki trideseto obletnico praznuje kot pomemben člen evropske avtomobilske industrije, tesno vpet v oblikovanje njenega prihodnjega razvoja,« pravi Janko Koprivec, ki dodaja, da to – vsaj sprva – niti ni bil njegov cilj. »Cilj je bil izboljšati standard družini in otrokom ponuditi več možnosti, kot jih je lahko dala kmetija,« pojasnjuje.

Strast in predanost sta nato skrojila uspeh. Za strojnika po izobrazbi in po duši je bila namreč odločitev za orodjarstvo s proizvodnjo edina logična in verjetno tudi edina možna pot, verjame. Čeprav je že v pokoju, svoje dni še vedno preživlja v podjetju, ki mu je posvetil skoraj celo življenje. »Veliko časa preživim v proizvodnji, kjer se pogovarjam z zaposlenimi in jih sprašujem, kako poteka delo, pa tudi, kakšni so šefi,« se pošali. A tudi od dela z živalmi in zemljo se ni povsem poslovil – na svoji posesti namreč goji damjake.

Nikoli. Kot otrok sem želel igrati harmoniko, pa mi to ni bilo omogočeno.

Ali radi obiskujete kulturne in družabne prireditve? Katere?

Zelo rad, ko imam le čas ... Največkrat je to gledališče, pa tudi opera in balet, rad obiščem tudi različne koncerte.

Kaj vam pomeni družina?

Zelo veliko in mi je bila vedno velik motiv za moje delo.

Kako pojmuje družbeno odgovornost?

Gre za razumevanje, da so ti družina, okolica in družba omogočili, da si se izoblikoval in uspel. Tvoje poslanstvo pa je, da okolju in družbi to vrneš, ter da te pri vsakem delovanju vodita skrb in odgovornost do družbe in okolja.

Kaj vam prinaša osebno zadovoljstvo in srečo?

Vsak mali uspeh na življenjski poti, vsak produkt, ki ga razvijemo, mi prinese osebno zadovoljstvo. Tudi sodelavci in interakcija z njimi. Srečo pa seveda otroci in sedaj že vnuki. ■